

א) ונקמן קו. קט. א.
ב) כמובן עט. א. כ"ל
דאמר ר"י אמר רב חסדא
וכן הוא בכמובן פ. ונע"י
מוס' ימות קו. ד"ה דא"ן
ד) כמובן פ. י. ע"ש
גמ' א'.

תורה אור השלם

1 והשביעית השמיטה
הנשקפה ואכלו אביני
עפר יתרום תאכל חית
השדה פו תעשה לברך
ליתר: שמות כג יא
2 וקאם שאון בעמך וכל
מבצריך יושד כשר
שלמן בית ארבל ביום
מקמהו אם על בנים
קשקה: הושע יד יד

הגהות הב"ח

א) תוס' ד"ה וכלם וכו'
דכשי ששמועו בו שמת
וכו' וננושים ללא שמועו
בו שמת לא:

הגהות הגר"א

א) רש"י ד"ה השתא כו'
ויטול הכל. נ"ב ע"י מוס'
ד"ה וכלן ועמ"ס רבינו
נח"מ ס' יפ"ה ס"ק ז':

מוסף רש"י

אפקעתא דמלכא. המלך
ביטל מלוכה (דקמחו ח'
ע"י). מה שהוציא. אס
גירסה (כתובות ע"ט).
אשתו קטנה. יתומה
שהשתתה אמה ואחיה
יטלה למאן. כמציא על
נכסי אחרדמי. ואם
מאהב בו שמין לו שנה
שמיטת ויטול כמשפט
אריסו המינה (טו ע"ג).
דלא ליפסדינהו. שלא
יכסף ויקלל הקרקעות
ואכל ולא יבטיח. שדואג
שמה תמאן. וכיון דשיימין
לה כאריס מו לא משתל לא
לה. מימר אמר שיהי לא
תמאן ואם תמאן הרי אטול
שנה לפי עמלי (טו). אין
מחזיקין בנכסי קטן.
המחזיק בנכסי קטן ג'
עמס. אינה חוקה. דלא
ללא מימה משום דקטן הוא
(טו ע"ג).

המפקיד פרק שלישי בבא מציעא

ה"ג נעושים על כרחן דכתיב והשביעית השמיטה ונטשה.
היינו על כרחו: אפקעתא דמלכא. מנחת המלך: רעושים מדעתן
דכתיב אס על בניס רעושה. היינו מדעתו ולא שניה דכתיב רישיה

ובולרם שמין להם באריס. אנטושים דרשב"ג קאי דמסיק פי'
רש"י דכשזי (6) ששמע שמתו אוכל כל הפירות ואם
יבואו הצעלים קודם שיאכל הפירות יטול כשאר אריסין ויחזיר השאר
ובנטושים דלא שמע שמת לא יאכל כל הפירות אלא שמין הפירות
שיאכל כשאר אריסין למחלה לשליש

ל"ט

עין משפט
נר מצוה

נר א"י מ"י פ"ו מהלכות
מלות ה' ה סג
עשין זו טו"ע ח"מ ס'
רפה סקיף ז וע"ש:
נה ב מ"י פ"ב מהל'
אבות ה' ה סג
עשין מ"י טו"ע ח"מ ס'
פ"ה סקיף ז:
ג ג מ"י ע"ש ה' י
טו"ע ע"ש סקיף י:
ז ד ה מ"י פ"ו מהלכות
מלות ה' ה סג עשין
ז טו"ע ח"מ ס' רפה
ס' סקיף ז:
נח ו מ"י ע"ש ה' ו
טו"ע ע"ש סקיף א:
נח ז מ"י ע"ש ה' ה
טו"ע ע"ש סקיף ב:
ס ח ט י מ"י ע"ש פ"ח
ה' א ב סג עשין ז
טו"ע ח"מ ס' רפה
סקיף ו:
סא כ מ"י פ"ד מהל'
טוען ונטען ה' ז
סג עשין ז טו"ע ח"מ
ס' קמט סקיף ט':

רבינו חננאל

תנא וכולן שמין להן
כאריס. אוקמנא כרשב"ג
דאמר שמעתי שהנטושים
כשבוין. וסבר האי תנא
כשבוין ולא שבוין
כשבוין שאם תפשו דאין
מוציאין מידם ולא שבוין
דאלו גבי שבוין אם קדם
ותלש ואכל הרי זה ודוי
ונשכר ואלו גבי נטושים
שמין להן באריס. ואקשינן
מאי שנא מהא דתנן
המוציא הוצאות נכסי
אשתו הוציא הרבה ואכל
קימנא מה שהוציא הוציא
ומה שאכל אכל וכו'
אסיק' תיקנו להן רבנן
לשום להן באריס. כי היכי
דלא ניפסדינהו לנכסי.
דייקי' וכולן לאתריי שבויו
שנשבה שמורידין קרוב
לנכסיו. יצא לדעת אין
מורידין קרוב לנכסיו מאי
טעמא דאמר'י מכרי לדעת
יצא היה לו להוריד קרוביו
לנכסיו כיון שלא הוריד
הוא גם אנו אין מורידין
אבל הבורח מחמת מורדין
כלומר הבורח מחמת
נפשות מורדין קרוב
לנכסיו דאמר'י מחמת
סירדא הוא דלא הורידם
וקיימא לן כשמואל דהא
רב נחמן קאי כותיה הלכך
במקוצי מורידין קרוב
לנכסי נטושים וכששמעו
בהון שמתו מורידין
אפילו (6) לנכסי נטושים.
ומלטילי אם תפשו אין
מוציאין מידם ואם לא
תפשו מפקדין אותן ביד
נאמנין. (7) ואם נראין
הדברים שמתו אע"פ
שאין ערות ביהוה במיתתן
נותנין אותן ליהודין. פי'
אפוטרופוס לדיקני כלומר
לאדם גדול בעל זקן אין
מעמידין לו אפוטרופוס.
וקיימא לן כשמואל דאמר
מורידין קרוב לנכסי שבויו
דהא רב הונא דתלמיד
רב הוא אמר אין מורידין
(קרוב) [קטן] לנכסי שבויו
דלמא מפסיד להו ולא
קרוב לנכסי קטן הא גדול
רובי' קרוב בנכסי שבויו

א) נראה דל"ל אפילו לנכסי
נטושים וע"י גש"מ כאן ש"ס"ב
גש"מ דל"ל ז"ל
ב) נראה דל"ל כגון שבע
נכסי שאין להם סוף ויכולה בו
וע"י כגמ' ונ"ע ח"מ
ס' רפד.

ה"ג נעושים על כרחן

דכתיב והשביעית השמיטה ונטשה.
היינו על כרחו: אפקעתא דמלכא. מנחת המלך: רעושים מדעתן
דכתיב אס על בניס רעושה. היינו מדעתו ולא שניה דכתיב רישיה
דקרא וקס שאון צעמן היו יראים שלא יבאו אויבים עליהם
וכל מבצריך יושד יגלו בגולה מאליהן
וישאר העיירות שדודין מאין איש
כשוד שלמן בית ארבל ציוס מלחמה
כשודדין הבאין למלחמה על ידי
מארב על עס היושד בשלוס שלא
מזהרו צהס לצרוח מפניהם ושודדים
את הכל וכמוהו (ירמיה יג) הגלת
יהודה כולה הגלת שלומים מתוך
ישיבת שלום באין ממרוד הגלס
נכודנלר. בית ארבל מרגס יהונתן
בית מארב אל"ף למ"ד יתריס בו כמו
(הושע ז) יענו את ירעאל ששוא
לשון זריעה ולא לשון עיר. ומדקא
אמר יושד כשוד שלמן בית ארבל
מכלל דהוא יומא לאו בית ארבל
ציוס מלחמה הוה אלא מורכ צא
צלבס והמה עוציסי אס על בניס
והולביס להס מדלגת האויב שמת
יצא עליהס: רוטשה. נעוצה:

וכולן מפ' לקמיה

וכולן מפ' לקמיה ארייה קאי וכללא
לאתריי מאי: שמין להס באריס. אס
יצאו הצעלים יטלו אלו בשבה
קרקעות ופירות כמנהג אריסי
המקום: הששא זוינו ונשכר הוי.
א) ויטול הכל: דאילו הסס זוינו ונשכר.
דכיון ששמעו בו שמת כי נחת לה
אדעתא דכולהו פירי נחת אכל הכא
דלא שמעו שמת לאו אדעתא דכולה
נחית אלא ליתול כאריס ככל שנה
ושאר פירות יהו מונחין: נכסי
אשסו. נכסי מלוג שהו אובל פירות
והקין שלה: הוליא הרבה ואכל פירות
קימנא. קודם שמת או שגירשה:
הא לא דמיא. תרולא הוא. הא
דנכסי שבויין להא דאשסו קטנה דמי:
קטנה. שהיא יתומה שהשילוח אמה
ואחיה ואין קידושין תופסין בה מן
התורה אלא מדברי סופרים לפיכך
יולאה במיאון צע"כ אס תמאן:
כמוציא על נכסי אחר דמי. ואם
הוציא ולא אכל כדי הוצאתו שמין לו
כאריס: דלא סמכא דעסייה. שיהא
שחוק בידו דדואג שמת תמאן בו:
תפקו ליה רבנן. ליתול כאריס:
כי היכי דלא ניפסדינהו. שלא יקלקל
הקרקעות לזרען תמיד ולא יעבוד
ולא יעדור כרמיס: לאיטויי הא דרב
נחמן. בורה מחמת מרדין: ילא
לדעס אין מורידין. דכיון שהיה
שפוי בדעתו ולא ליהוה צלכתו לירד

לנכסיו ש"מ לא יחא ליה

לנכסיו ש"מ לא יחא ליה: בורה הרי הוא כשזי. שאין דעתו
מיושבת עליו מחמת שהוא צהול: מחמת כרגא. שאין לו ממנה
לפרוע כסף גולגלתו למלך וצורה לפני בוא הזמן: היינו יולא
לדעס. שאין כאן צהלה: מחמת מרדין. שהרג את הנפש ופרסאי
הורגין על שפיכות דמיס כדאמרין צבא קמא (דף ק"ח). מרדין
היא ריחה צלשון פרסי וכן מפורש בצעריס דרב האי גאון
(עבר מ): מעמידין אפוטרופוס. להכניס דבר המוכן ויהא שמור
לנכסיו ויהא שמור לנכסיו ואח"כ מורידין קרוב להשביח וליטול כאריס: ולוקיסי
גדולים שנתמלא לעולם. שאין יכול כלום: אפוטרופא לדיקני לא מוקמינן. אין ציט
לנכסיו ש"מ לא יחא ליה: דבשלמא ליתמי איכא דשמע להו והיו אפוטרופוס לדבר מנחה אכל לדיקני לא
שמע להו: אין מורידין קטן לנכסי שבויו. ואפילו הוא ראו לירשו דקא מפסיד להו ומטוב שירידו להם איש נכרי: ולא
קרוב הראוי לירש בנכסי קטן לעשות ולאכול כדמסייס טעמיה דכיון דקטן לא ידע למחויי אלא הא קרוב לאחוזקי בהן ולומר
לחלק ירושתו צא וטוב להם להוריד איש נכרי דלא מצי למטען צהו ירושה: ולא קרוב מחמת קרוב לנכסי קטן. כגון
קטן שיש לו אח מאב ואותו אח מאב יש לו אח מאס דאיש נכרי הוא אכל קטן אין מורידין אותו אח מאס לנכסי קטן מחמת
קורת אחיו של זה שהוא אח של קטן דאחי לאחוזקי צהו לזרך אחיו ויאמר נכסיס הללו של אחי מאמי הס שנפלו לו מאציו
ואלו לחלקו צאו: צאחי מאימא. כדפרישיית שזה אח מן האס לאחיו של קטן מן האב: ש"מ מרב הונא. דאמר אין מורידין קרוב
לנכסי קטן שמת יחזיק צהס מחמת ירושה אכל אחר שאין לו טענת ירושה מורידין ולא מיישינן שמת אציו של קטן מכרס לי
ואכלתיס שני חוקה ש"מ אין מחזיקין בנכסי קטן אס לא אכל צפני האב שלס שניס אין שלס שניס שאכלן צפני הקטן חוקה:
ואפ"י

אפוטרופוס לנכסי

אפוטרופוס לנכסי יתומים פרק הניזקין (גיטין דף נ"ג). מנהו
צ"ד לא ישבע וע"ק היכי מוכח מדרב הונא דאין מחזיקין דלמא
אי טוען שני חוקה מועיל והא דמורידין נכרי משום דליכא
למיחש למידי דע"כ כיון דמורידין א"כ יש לו דעת לומר הצא
עדיס שלקחת מאציו והכי נמי יש לו לדעת ולמחות צוקף כל שלשה
וכי

ש"מ מדרב הונא

ש"מ מדרב הונא אין מחזיקין
בנכסי קטן ואפ"י הגרי"ס.
פרש"י מדלמא רב הונא אין מורדין
קרוב הא נכרי מורדין וקשה דבלא
רב הונא כמה משניות יש שמעמידין

ש"מ מדרב הונא

ש"מ מדרב הונא אין מחזיקין
בנכסי קטן ואפ"י הגרי"ס.
פרש"י מדלמא רב הונא אין מורדין
קרוב הא נכרי מורדין וקשה דבלא
רב הונא כמה משניות יש שמעמידין

ש"מ מדרב הונא

ש"מ מדרב הונא אין מחזיקין
בנכסי קטן ואפ"י הגרי"ס.
פרש"י מדלמא רב הונא אין מורדין
קרוב הא נכרי מורדין וקשה דבלא
רב הונא כמה משניות יש שמעמידין

ש"מ מדרב הונא

ש"מ מדרב הונא אין מחזיקין
בנכסי קטן ואפ"י הגרי"ס.
פרש"י מדלמא רב הונא אין מורדין
קרוב הא נכרי מורדין וקשה דבלא
רב הונא כמה משניות יש שמעמידין

ש"מ מדרב הונא

ש"מ מדרב הונא אין מחזיקין
בנכסי קטן ואפ"י הגרי"ס.
פרש"י מדלמא רב הונא אין מורדין
קרוב הא נכרי מורדין וקשה דבלא
רב הונא כמה משניות יש שמעמידין

ש"מ מדרב הונא

ש"מ מדרב הונא אין מחזיקין
בנכסי קטן ואפ"י הגרי"ס.
פרש"י מדלמא רב הונא אין מורדין
קרוב הא נכרי מורדין וקשה דבלא
רב הונא כמה משניות יש שמעמידין

א) נראה דל"ל אפילו לנכסי
נטושים וע"י גש"מ כאן ש"ס"ב
גש"מ דל"ל ז"ל
ב) נראה דל"ל כגון שבע
נכסי שאין להם סוף ויכולה בו
וע"י כגמ' ונ"ע ח"מ
ס' רפד.